

ת"פ 51557/03/17 - מדינת ישראל נגד ג'ול שמשום

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 51557-03-17 מדינת ישראל נ' שמשום
תיק חיצוני: 328068/2016

בפני	כבוד השופט יריב נבון
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	ג'ול שמשום

החלטה

לפניי בקשת עו"ד עידית רייכרט, ב"כ נפגעי העבירה בתיק זה, ליתן לה גישה ל"נט המשפט" לצורך מעקב אחר ההליכים בתיק זה.

1. בבקשתה, טוענת ב"כ נפגעי העבירה כי אין די בחובה המוטלת על המשיבה לעדכן את נפגעי העבירה בדבר ההליכים השונים, דבר אשר הלכה למעשה אינו מיושם ובכך נרמסות זכויותיהם של נפגעי העבירה, אלא יש לאפשר לבאת כוחם גישה ל"נט המשפט" לצורכי עיון וקבלת מידע.

2. בדיון שהתקיים ביום 2.11.17, חזרה ב"כ נפגעי העבירה על דרישתה זו. ב"כ הנאשם ואף ב"כ המאשימה התנגדו לבקשתה מאחר וזו, לשיטתם, נעדרת כל בסיס בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א - 2001 (להלן: "**החוק**"), סותר את הזכויות המפורטות בו ואף יכביד על ניהול המשפט ועלול לפגוע בהגנת הנאשם.

דין והכרעה:

3. החוק נועד להגדיר מיהו "נפגע עבירה" ומהן הזכויות המגיעות למי שנפגע מעבירה פלילית במהלך ההליך הפלילי, וזאת משלב החקירה, עבור לשלב התביעה, ניהול המשפט ומתן גזר הדין. פרק ב' לחוק מפרט את זכויותיו של נפגע עבירה בהליך הפלילי.

4. המחוקק אכן העניק לנפגע עבירה זכויות שונות בהליך הפלילי. אך זכויות אלו אינן זכויות מוחלטות וצריכות הן לדור בכפיפה אחת עם הזכויות המוכרות בדיון והמוקנות לחשוד ולנאשם בהליך פלילי. בקשת ב"כ נפגעי העבירה לצרפה ל"נט המשפט" הינה הלכה למעשה בקשה להכיר בנפגעי העבירה כ"צד ישיר" להליכים בתיק זה, דבר אשר סותר את מהותו של ההליך הפלילי המבוסס על יריבות ישירה אך בין

הנאשם לבין המדינה, המיוצגת על ידי התביעה המשטרית או הפרקליטות.

5. הוראות החוק אין בהן כדי להתיר שינוי משמעותי כמבוקש על ידי ב"כ נפגעי העבירה בתיק זה. בהקשר זה ראו רע"פ 2976/01 בתיה אסף נ' מדינת ישראל, נו (3) 418 (5.2.2002):

"לאחרונה חוקק חוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001. חוק זה איננו הופך את נפגע העבירה לבעל-דין בהליך הפלילי, אך מכיר הוא במעמדו כמי שזכאי למידע ולעתים להבעת דעה בפני גורמי התביעה. סעיף 18 לחוק זה קובע את זכותו של נפגע עבירה למסור הצהרה בכתב לגוף החוקר על כל פגיעה ונזק שנגרמו לו בשל העבירה, לרבות נזק גוף, נזק נפשי או נזק לרכוש. אם מסר הנפגע הצהרה כאמור זכאי הוא שהתובע יביא הצהרתו בפני בית-משפט בדיון בעניין גזר-דינו של הנאשם."

בבג"ץ 5699/07 פלונית והתנועה לאיכות השלטון נ' היועמ"ש (נ26.2.2008) נאמר בהקשר זה כך:

"לאמתו של דבר, משקף החוק פשרה ניכרת בין התכלית בשמה נהגה מלכתחילה לבין אילוצים תקציביים וארגוניים, אשר צמצמו את יריעתו (וראו, בפרט, חוק זכויות נפגעי עבירה (תיקון מס' 2), התשס"ד-2004; ודברי ההסבר להצעת התיקון (ה"ח הממשלה 100, בעמ' 411)). התוצאה היא, כי החוק אינו מספק הגנה לכלל האינטרסים של נפגעי עבירה בשלביו השונים של ההליך הפלילי, ולכך יש ליתן את הדעת בעת ההתחקות אחר פירושו."

6. אין בהוראות החוק הוראה לפיה רשאי בית המשפט לצרף את נפגע העבירה כצד להליך, להתיר לו, באמצעות בא כוחו, להתנגד או להביע עמדה בנוגע לבקשות שונות וטענות שונות הנדונות במהלך ההליך, כפי שאף רמזה ב"כ נפגעי העבירה במקרה דנן במהלך הדיון שהתקיים בפניו. בהיעדר הוראת חוק מפורשת בהקשר זה, סבורני כי אין מקום למעין חקיקה שיפוטית, אשר תתיר צירוף צד נוסף להליך הפלילי. החוק מגדיר את זכויותיהם של נפגעי העבירה במהלך ההליך הפלילי כולו, זכויות אשר הינן פרי איזון ראוי בינן לבין זכויותיו של הנאשם להליך הוגן ולכן אין להוסיף עליהן את אשר לא נאמר במפורש.

7. ב"כ נפגעי העבירה הפנתה תשומת ליבי להחלטת בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרת תפ"ח 22562-05-17, במסגרתה נעתר בית המשפט המחוזי לבקשת עו"ד אולמן, ב"כ אחת המתלוננות, לרשום את משרדה במערכת "נט המשפט" כגורם מייצג. עיון בפרוטוקול הדיון בתיק האמור אינו מאפשר להסיק את אשר מבקשת ב"כ נפגעי העבירה בתיק שלפניו. החלטת הצירוף האמורה ניתנה בפתח הישיבה וכלל לא ברור האם קדם לה דיון מעמיק, האם ניתנה על ידי בית המשפט המחוזי החלטה נפרדת במסגרתה נבחנה ונשקלה עמדת בעלי הדיון הנוספים להליך, ואף לא ברור על אלו אדנים מבוססת החלטה זו, אשר לטעמי, כאמור, אינה עולה במישרין מהוראות החוק.

8. יתר על כן ועיקרו של דבר הוא כי בקשתה של המבקשת יש בה כדי להשפיע משמעותית על זכויותיו של הנאשם - לא כל שכן נוכח ההיקף הנרחב של דרישתה לקבל גישה לתיק במערכת נט המשפט - דרישה אשר חורגת ממסגרת הזכויות המוקנות לנפגע עבירה לפי חוק.

9. לא למותר לציין כי אין בעמדתנו זו כדי לשנות או לפגוע בזכויותיהם של נפגעי העבירה, וממילא לרשותם ערוצים שונים לקבלת מידע בנוגע להליך זה, כפי שציינה ב"כ המשיבה במהלך הדיון שהתקיים בפניי. בטוחני כי זכויותיהם לא ייפגעו אף בלא שבאת כוחם תורשה לעיין בתיק ב"נט המשפט".

לנוכח האמור, הבקשה לצירוף ב"כ נפגעי העבירה ל"נט המשפט" בתיק זה נדחית.

ניתנה היום, י"ד חשוון תשע"ח, 03 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.